

УДК 631.22.001.4

Кравчук В., директор, д-р техн. наук, **Постельга С.**, завідувач відділу, **Смоляр В.**, завідувач лабораторії, канд. с.-г. наук (УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого)

Актуальний репортаж: розвиток родинних ферм на Дніпропетровщині

Цьогоріч група фахівців УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого відвідала малі тваринницькі ферми родинного типу Дніпропетровської області з метою їх обстеження.

Розповідає директор Департаменту агропромислового комплексу та розвитку сільських територій Дніпропетровської ОДА Удовицький В. О.:

– Галузь тваринництва в Дніпропетровській області – пріоритетна: за виробництвом продукції тваринництва Дніпропетровщина посідає третє місце в Україні.

В господарствах області нараховується 137 тис. гол. великої рогатої худоби, з них 80 тис. корів. У великотваринних господарствах утримують 20 % поголів'я, в ОСГ – 80 %. П'ять років тому за канадським проектом створено чимало малих молочних ферм, що тісно співпрацюють з сільськогосподарськими обслуговуючими кооперативами (СОК). Максимально враховується досвід аграріїв Канади під час створення кооперативів молочного напрямку для реалізації великих партій високоякісного молока. Важливо, що це частково вирішує проблему зайнятості сільського населення. В області функціонує 14 СОК, 6 молочних ферм в ОСГ, 6 ферм в ОСГ перебувають на стадії створення. Минулого року в області наростили виробництво молока і не знизили поголів'я корів. Діє обласна «Програма з підтримки галузі тваринництва», на реалізацію якої у 2011 році з обласного бюджету було виділено 511 тис. грн, у 2012 р. – 967 тис. грн, у 2013 р. – 1200 тис. грн.

Директор Дніпропетровської обласної громадської організації «Сільськогосподарська консультативна служба» Максимов М. Г.:

– Громадська організація «Сільськогосподарська консультативна служба» перебуває на самофінансуванні, у 2004 році заручились підтримкою Канадського агентства з міжнародного розвитку.

Невдовзі закінчується I етап співпраці з канадськими інвесторами тривалістю п'ять років. До кінця року планується підписати договір про II етап співробітництва орієнтовно на п'ять – сім років. Канадці співпрацюють в молочному скотарстві з дрібними і середніми виробниками продукції лише у двох областях України – Дніпропетровській і Львівській. Громадська організація тісно співпрацює з такими відомими фірмами, як «Danone» (м. Херсон) і «Хайфер» (США). Дорадча служба має у своєму складі кваліфікованих фахівців з галузі тваринництва – технологів, спеціалістів з якості молока, консультантів, які закріплені за різними районами Дніпропетровської області.

Мала ферма родинного типу на 10 корів в с. Братське Покровського району.

Тваринницька будівля має такі розміри: ширина – 6 м, довжина – 20 м, висота – 5 м. Для будівництва приміщення, розрахованого на утримання десяти корів, були використані такі матеріали: цегла, шлакоблоки, труби металеві, профнастил, штори бокові вентиляційні, пиломатеріали, плита ОСБ, залізобетон, бетон. На молочній фермі облаштовані стійла для прив'язного утримання десяти корів, кормовий стіл для годівлі корів, гнойовий канал для видалення гною, технологічні проходи (рис. 1).

Для доїння корів використовують індивідуальну доїльну установку фірми «De Laval» (Швеція). Для створення мікроклімату в корівнику використані штори бокові вентиляційні висотою 1,4 м,

Рис. 1 – Молочна ферма на 10 корів (с. Братське Покровського р-ну)

які облаштовані на стінах будівлі, а також дві вентиляційні установки канадського виробництва, розміщені в торці будівлі. В приміщенні встановлено комп'ютеризовану систему освітлення. В молочній розміщені танк-охолоджувач молока фірми «Mueller» (Голландія) місткістю 800 л, аналізатор молока «Екомілк», водонагрівач, умивальник. Для напування корів використовують чашкові напувалки, облаштовані системою підігрівання води. Роздавання кормів худобі і видалення гною з приміщення виконують вручну з використанням візків. Планується монтаж гноєприбирального транспортера типу ТСГ-3,0 Б.

Власник ОСГ, молочної ферми родинного типу на 10 корів, що в с. Братське Покровського району, Куриленко А. В. :

– Молочна ферма на десять корів була побудована і введена в експлуатацію у 2012 році. Отримали кредит у сумі 140 тис. грн під 3 % річних на 4 роки. Загальна ж вартість будівництва становить 300 тис. грн.

Обладнання для облаштування ферми отримали від канадських інвесторів безкоштовно. На фермі обслуговується сім дійних корів, а також три нетелі джерсейської породи. Для виробництва кормів у господарстві обробляють 20 га земельних угідь. Сільськогосподарська консультаційна служба надає техніку для заготовлі сіна і силосу з консервуванням його в плівкових рукавах. Нещодавно очолила СОК «Добробут Андріївки», створений в с. Багатське.

Молочна ферма на 60 корів в с. Олександрівка Покровського району.

Тваринницьке приміщення ангарного типу має такі розміри: ширина – 16 м, довжина – 56 м, висота – 7,5 м. В процесі будівництва молочної ферми на 60 корів були використані такі матеріали: металоконструкції для облаштування каркаса й аркового даху, тентовий матеріал для покриття даху, бокові вентиляційні штори (рис. 2), шлакоблоки, залізобетон, бетон.

На фермі облаштовані бокси для безприв'язного утримання 60 корів (довжиною 2,1 м), кормовий стіл для роздавання кормів з використанням кормороздавачів (шириною 4,2 м), гнойові канали для видалення гною з використанням бульдозерів (шириною 3,0 і 3,5 м), технологічні проходи. Доїння корів проводять в доїльній залі з використанням доїльної апаратури фірми «De Laval».

Рис. 2 – Бокові штори (молочна ферма на 60 корів у с. Олександрівка Покровського р-ну)

Для забезпечення належного мікроклімату в тваринницькій будівлі в и к о р и с т а н і клапани вентиляційні, які облаштовані на коньку даху приміщення, а також штори бокові вентиля-

ційні висотою 1,5 м. В молочному відділенні розміщені два танки-охолоджувачі молока на 2500 л і 550 л фірми «Mueller», водонагрівач, система промивання обладнання, аналізатор якості молока. Напування корів здійснюють з групових напувалок. Для приготування кормів використовують стаціонарний подрібнювач-змішувач кормів, для роздавання – мобільний роздавач кормів виробництва фірми «Valmetal» (Канада) (рис. 3). Для обслуговування худоби використовують станок ветеринарний.

Рис. 3 – Мобільний роздавач кормів «Valmetal»

Керівник сільськогосподарського підприємства «Молочарське», демонстраційної молочної ферми на 60 корів, що в с. Олександрівка Покровського району, Оніщенко Т. Г.:

– Демонстраційну інноваційну молочну ферму родинного типу було побудовано в минулому році і введено в експлуатацію її першу чергу в листопаді 2012 року. Для будівництва корівника ангарного типу був використаний металевий каркас і тентове покриття з облаштуванням бокових вентиляційних штор фірми «Югтент» (м. Херсон). Вартість будівництва молочної ферми на 60 корів становить 5,2 млн грн, з них лише на каркас будівлі витрачено 1,0 млн грн і 1,5 млн грн – на закупівлю поголів'я нетелей голштинської породи. Вартість закупівлі 1 гол. нетелей в Австрії становить 25000 грн. Господарство має лише 2 га землі. Сіно постачається з Луганської області за ціною 1550 грн за тонну. Силос заготовили в плівкові рукави у кількості 500 т. Ферму обслуговує вісім працівників, з них дві доярки.

Начальник Покровського управління агропромислового розвитку Яланський С. І.:

– В Покровському районі в господарствах усіх форм власності утримують 10200 голів великої рогатої худоби, у тому числі 5500 корів – у господарствах населення (відповідно 7000 гол. і 4000 гол.). У районі функціонує дві мініферми і три СОК: «Добробут Андріївки», «Світанок Олександрівки», «Україна».

В поточному році планується ввести в експлуатацію другу чергу демонстраційної молочної ферми родинного типу в с. Олександрівка. В Покровському районі діє «Програма з підтримки галузі тваринництва», за якою у 2011-2012 роках було виділено: на придбання танків-охолоджувачів молока – 300 тис. грн, молоковозів – 225 тис. грн, індивідуальних доїльних установок для корів – 25 тис. грн.

Продовження статті в наступному номері.